

І.В. Чорноморденко

кандидат філософських наук, доцент

Київський національний університет будівництва і архітектури.

ПОЗНАУКОВЕ ЗНАННЯ І ОСОБЛИВОСТІ ФІЛОСОФІЇ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Філософське вчення Григорія Сковороди неможливо правильно оцінити, якщо вибрати критерієм оцінки його вчення науку в тому значенні, як її розуміли в сцієнтизмі.

Зокрема характер філософського вчення Григорія Сковороди неможливо зрозуміти і пояснити правильно без врахування мандрівного характеру його життя.

Відомо, що у свідомості більшості сучасних людей знання найчастіше пов'язується саме з наукою. Однак у цьому немає нічого дивного. Адже загальноприйнятою є думка, що основною метою існування науки є знання. Знання постає її основною продукцією. Саме таке знання, яке безпосередньо пов'язане з наукою за своєю сутністю, звичайно і прийнято, за його походженням, також називати науковим знанням. З останніх десятиліть двадцятого століття все більшого значення у суспільній свідомості набуває феномен ненаукових знань. Наукове пізнання не слід вважати єдиною можливим шляхом набуття людством життєво важливої і необхідної для себе інформації, а поняття "знання" не тотожне поняттю "наукове знання".

Мабуть не існує такої сфери буття і такої сфери діяльності, в якій не було б своїх особливих знань. Очевидно, що без таких різноманітних знань людська цивілізація і людське суспільство або ж просто не існували б, або ж вони неминуче стали б набагато біднішими за своїм змістом. Деякі знання ніколи і не можуть стати наукою. Наприклад, наука ніколи не зможе замінити повсякденне знання і не повинна його замінювати.

Частина з тих знань, які не є і не можуть бути наукою, цілком можливо і навіть потрібно протиставляти науці. З цієї причини їх виправдано називати альтернативними по відношенню до науки знаннями. До них належать такі, як магія, астрологія чи алхімія. Однак ні мораль, ні повсякденне знання, ні мистецтво до таких знань відносити не варто.